

КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

НАРЕДБА № 7 от 5 ноември 2003 г.

за изискванията, на които трябва да отговарят физическите лица, които по договор непосредствено извършват сделки с ценни книжа и инвестиционни консултации относно ценни книжа, както и реда за придобиване и отнемане на правото да упражняват такава дейност

Г л а в а п ъ р в а ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С наредбата се уреждат изискванията, на които трябва да отговарят физическите лица, които по договор непосредствено извършват сделки с ценни книжа и инвестиционни консултации относно ценни книжа, както и реда за придобиване и отнемане на правото да упражняват такава дейност.

(2) Брокерът е физическо лице, което по договор с инвестиционен посредник непосредствено сключва сделки с ценни книжа за собствена сметка на инвестиционния посредник или за сметка на негови клиенти на регулиран пазар на ценни книжа или извън него.

(3) Инвестиционният консултант е физическо лице, което по договор с инвестиционен посредник, управляващо дружество и/или инвестиционно дружество извършва инвестиционни анализи и консултации относно ценни книжа.

(4) Брокерът и инвестиционният консултант нямат право едновременно с упражняването на дейността по ал. 2 и 3 да извършват търговска дейност.

Чл. 2. (1) Лице, което иска да придобие правото да упражнява дейност като брокер или инвестиционен консултант, трябва да отговаря на изискванията по глава втора и да издържи успешно изпит пред изпитна комисия, определена от Комисията за финансов надзор.

(2) Изискването по ал. 1 за успешно издържан изпит за придобиване на право да се упражнява дейност като инвестиционен консултант не се прилага, ако лицето има придобита квалификация, която отговаря на изискванията, включени в тематичния обхват на изпита, удостоверена с издаден от компетентен чуждестранен орган документ за придобита степен, диплом или друг сертификат, призната от Комисията за финансов надзор по реда на глава трета, раздел I.

(3) Лицата, които отговарят на изискванията на глава втора и са издържали успешно изпита по ал. 1 или им е призната квалификация по реда на глава трета, раздел I, получават сертификат за правото да упражняват дейност като брокер или инвестиционен консултант

Г л а в а в т о р а

**ИЗИСКВАНИЯ, НА КОИТО ТРЯБВА ДА ОТГОВАРЯТ ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА,
КОИТО ПО ДОГОВОР НЕПОСРЕДСТВЕНО ИЗВЪРШВАТ СДЕЛКИ С ЦЕННИ
КНИЖА И ИНВЕСТИЦИОННИ КОНСУЛТАЦИИ ОТНОСНО ЦЕННИ КНИЖА**

Чл. 3. Дейност като брокер или инвестиционен консултант може да упражнява дееспособно лице, което:

1. не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;

2. не са му налагани административни наказания за извършено грубо нарушение или за системни нарушения на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и актовете по прилагането му за последните 3 години;

3. има завършено средно или висше образование в страната или в чужбина, признато по съответния ред - за брокер, а за инвестиционен консултант - завършено висше образование в страната или в чужбина, признато по съответния ред;

4. има постоянно местопребиваване в страната;

5. не е обявявано в несъстоятелност и не се намира в производство за обявяване в несъстоятелност;

6. не е било член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;

7. успешно е издържало изпита за придобиване правото да упражнява дейност като брокер, съответно като инвестиционен консултант.

Г л а в а т р е т а

РЕД ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВО ЗА УПРАЖНЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТ КАТО БРОКЕР ИЛИ ИНВЕСТИЦИОНЕН КОНСУЛТАНТ

Раздел I

Допускане до изпит. Признаване на придобита квалификация

Чл. 4. (1) Лицата, които искат да придобият право да упражняват дейност като брокер или инвестиционен консултант, подават в Комисията за финансов надзор заявление за допускане до изпит.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. свидетелство за съдимост;

2. нотариално заверен препис от диплома за завършено образование;

3. удостоверение за адресна регистрация, а за чуждестранните граждани - и заверен препис от разрешението за постоянно пребиваване в Република България, издадено от службите за административен контрол на чужденците;

4. декларация за обстоятелствата по чл. 3, т. 2, 5 и 6;

5. подробна биографична справка.

Чл. 5. (1) Лицата, които искат да придобият право да упражняват дейност като инвестиционен консултант и имат придобита квалификация, която отговаря на изискванията, включени в тематичния обхват на изпита, удостоверена с издаден от компетентен чуждестранен орган документ за придобита степен, диплом или друг сертификат, подават заявление за признаването ѝ от Комисията за финансов надзор.

(2) Със заявлението по ал. 1 освен документите по чл. 4, ал. 2 се представят и:

1. документ за придобита степен, диплом или друг сертификат, който удостоверява придобитата квалификация;

2. информация за компетентния чуждестранен орган, издал документа, удостоверяващ придобитата квалификация;

3. информация за други данни, условия или ограничения, свързани с придобитата квалификация, невключени в документа по т. 1;

4. декларация за истинността на посочените от лицата данни и за това, че им е известна наказателната отговорност за представяне на неверни данни, която се носи по Наказателния кодекс на Република България.

Чл. 6. Комисията за финансов надзор може да изиска и други данни и документи, ако са необходими за вземане на решение за допускане до изпит или за признаване на придобитата квалификация.

Чл. 7. (1) Комисията за финансов надзор отказва допускането до изпит или признаването на придобита квалификация, ако:

1. заявителят не отговаря на изискванията по чл. 3, т. 1 - 6;

2. са изминали по-малко от 3 години от влизането в сила на решението по чл. 16, ал. 1, т. 1 - 3 или по-малко от една година - когато основанието за отнемане на правото за упражняване на дейност като брокер, съответно като инвестиционен консултант, е по чл. 16, ал. 1, т. 4 и 5;

3. установи съществено различие между квалификацията, за която се иска признаване, и изискванията относно тематичния обхват на изпита за придобиване на право за упражняване на дейност като инвестиционен консултант;

4. установи, че органът, издал документа за придобитата квалификация, не разполага с необходимата компетентност за предоставяне на тази квалификация;

5. е налице друго условие или ограничение, поради което придобитата квалификация не може да бъде упражнявана;

6. установи, че заявителят е представил неверни данни или документи с невярно съдържание.

(2) Комисията за финансов надзор се произнася по заявлението за допускане до изпит, съответно за признаване на придобитата квалификация, в едномесечен срок от подаването му, а когато са били поискани допълнителни данни и документи - в 7-дневен срок от получаването им. Решението се мотивира писмено и може да се обжалва по отношение на неговата законосъобразност пред Върховния административен съд по реда на Закона за Върховния административен съд.

(3) Заявителите се уведомяват писмено за взетото решение в 7-дневен срок.

(4) Лицата, които са допуснати до изпит за придобиване на право за упражняване на дейност като брокер или инвестиционен консултант, в 7-дневен срок от получаване на решението по ал. 2 заплащат съответната такса съгласно тарифата – приложение към чл. 27, ал. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор (ЗКФН).

Чл. 8. В случаите на отнемане на правото за упражняване на дейност лицето, на което е била призната квалификация по реда на този раздел, не може да кандидатства повторно за признаване на същата квалификация.

Раздел II

Изпит

Чл. 9. (1) Провеждането на изпит за придобиване на право за упражняване на дейност като брокер или инвестиционен консултант се извършва от Комисията за финансов надзор.

(2) Право да се явят на изпит за придобиване на право за упражняване на дейност като брокер или инвестиционен консултант имат лицата, които са допуснати до изпита по реда на раздел I и са заплатили съответната такса съгласно тарифата – приложение към чл. 27, ал. 2 ЗКФН.

Чл. 10. (1) Комисията за финансов надзор публикува изисквания относно тематичния обхват на изпита, реда за неговото провеждане, както и правилата за оценяване в официалния си бюлетин не по-късно от 3 месеца преди датата на изпита. Тези обстоятелства могат да се оповестят и на електронната страница на Комисията за финансов надзор в Интернет, както и по друг подходящ начин.

(2) Комисията за финансов надзор може да определи допълнителни изисквания относно тематичния обхват на изпита в случаите на специализация в отделни области.

(3) Изпитът за придобиване на право за упражняване на дейност като брокер, съответно като инвестиционен консултант, е писмен и анонимен.

Чл. 11. (1) Изпитът се провежда от изпитна комисия в състав не по-малко от трима членове. Редът за работата и съставът на изпитната комисия се определят с решение на Комисията за финансов надзор.

(2) В състава на изпитната комисия се включват лица с професионална квалификация и опит в областта на капиталовите пазари.

(3) Комисията за финансов надзор насрочва датите за провеждане на изпитите за придобиване на правото за упражняване на дейност като брокер, съответно като инвестиционен консултант.

(4) Изпити за придобиване на правото за упражняване на дейност като брокер или инвестиционен консултант се провеждат най-малко един път годишно - през месец май.

(5) Комисията за финансов надзор оповестява датите за провеждане на изпитите в официалния си бюлетин, както и чрез поставяне на съобщение на специално определено за целта място в сградата на Комисията за финансов надзор. Последното обстоятелство се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на Комисията за финансов надзор. Оповестяване на датите за провеждане на изпитите може да се извърши и на електронната страница на Комисията за финансов надзор в Интернет, както и по друг подходящ начин.

Чл. 12. (1) Резултатите от изпита се оформят в протокол с оценка съгласно правилата за оценяване. Протоколът се подписва от всички членове на изпитната комисия. Оценките са окончателни и не подлежат на преразглеждане.

(2) Резултатите от изпита се оповестяват по реда на чл. 11, ал. 5 в срок до 10 работни дни от датата на провеждане на изпита.

(3) В срок 5 работни дни от обявяването на резултатите по ал. 1 лицата, които не са издържали изпита за придобиване на право за упражняване на дейност като брокер, съответно като инвестиционен консултант, могат да отправят до Комисията за финансов надзор искане да се запознаят с резултатите от проверката на писмената си работа.

(4) Запознаването с резултатите от проверката на писмената си работа лицата извършват лично в присъствието на член на изпитната комисия и длъжностно лице, определено със заповед на председателя на Комисията за финансов надзор.

Раздел III Сертификат. Регистър

Чл. 13. (1) Сертификатът за правото да се упражнява дейност като брокер, съответно като инвестиционен консултант, съдържа:

1. трите имена и единния граждански номер на лицето;
2. посочване на дейността, която лицето има право да упражнява;
3. посочване на специализацията в конкретна област, ако има такава;
4. подпис на председателя на Комисията за финансов надзор и печат;
5. дата на издаване и номер на сертификата;
6. нормативното основание за издаване на сертификата.

(2) Сертификатът се издава на хартиен носител по образец, одобрен от Комисията за финансов надзор.

(3) Дубликат на сертификата се издава от Комисията за финансов надзор по молба на заинтересуваното лице, ако сертификатът е откраднат, загубен, повреден или унищожен. При получаване на дубликата лицето връща оригинала на сертификата, ако той е на негово разположение.

(4) Сертификатът се получава срещу представяне на документ, удостоверяващ внасянето на съответната такса съгласно тарифата - приложение към чл. 27, ал. 2 ЗКФН.

Чл. 14. (1) Комисията за финансов надзор води регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 6 ЗКФН за физическите лица, които по договор непосредствено извършват инвестиционни консултации и сделки с ценни книжа.

(2) В регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 6 ЗКФН се вписват и лицата, които са придобили правото да упражняват дейност като брокер, съответно като инвестиционен консултант, в 7-дневен срок от издаването на сертификата.

(3) Брокерите уведомяват Комисията за финансов надзор при сключване на договор с инвестиционен посредник в 7-дневен срок от сключването му.

(4) Инвестиционните консултанти уведомяват Комисията за финансов надзор при сключване на договор с инвестиционен посредник, управляващо дружество и/или инвестиционно дружество в 7-дневен срок от сключването му.

(5) Брокерите и инвестиционните консултанти уведомяват Комисията за финансов надзор при прекратяване на договора по ал. 3, съответно по ал. 4, в 7-дневен срок от прекратяването, като посочват и основанието за прекратяването.

(6) Комисията за финансов надзор вписва служебно брокерите и инвестиционните консултанти в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 6 ЗКФН в 3-дневен срок от уведомяването по ал. 3 или 4.

(7) Комисията за финансов надзор отписва служебно брокерите и инвестиционните консултанти от регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 6 ЗКФН в 3-дневен срок от уведомяването по ал. 5.

Чл. 15. (1) Лицата, придобили правото да упражняват дейност като брокер, съответно като инвестиционен консултант, уведомяват Комисията за финансов надзор за:

1. промяна в адресната им регистрация;
2. промяна в обстоятелствата, послужили като основание да се издаде разрешение за упражняване на дейност като брокер, съответно като инвестиционен консултант;

3. настъпване на други обстоятелства, подлежащи на вписване в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 6 ЗКФН съгласно отделна наредба, съответно промени в тези обстоятелства.

(2) Задължението по ал. 1 се изпълнява в 7-дневен срок от узнаване на възникването или промяната в обстоятелството, съответно от вземане на решението от компетентния орган, а когато обстоятелството подлежи на вписване в търговския регистър – от вписването.

(3) Уведомяването се извършва писмено, като брокерите и инвестиционните консултанти прилагат необходимите данни и удостоверителни документи.

Г л а в а ч е т в ъ р т а

ОТНЕМАНЕ НА ПРАВОТО ЗА УПРАЖНЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТ КАТО БРОКЕР ИЛИ ИНВЕСТИЦИОНЕН КОНСУЛТАНТ

Чл. 16. (1) Комисията за финансов надзор с решение отнема правото за упражняване на дейност на брокер или инвестиционен консултант, който:

1. е представил неверни данни или документи с невярно съдържание, послужили като основание за допускане до изпит или за признаване на придобита квалификация;

2. наруши грубо или нарушава системно ЗППЦК и актовете по прилагането му;

3. е престанал да отговаря на изискванията за упражняване на дейност като брокер или инвестиционен консултант;

4. не е упражнявал дейността за повече от две последователни години от издаването на сертификата или от прекратяването на договора по чл. 14, ал. 3 и 4 и не е издържал успешно изпита по ал. 3, освен ако в този период лицето е извършвало дейност, която изисква познания в областта на финансовите пазари, съответни на тези, които се изискват за упражняване на дейност като брокер, съответно като инвестиционен консултант;

5. е отправил писмено искане за това до Комисията за финансов надзор.

(2) Преди да вземе решение за отнемане на правото за упражняване на дейност като брокер или инвестиционен консултант по ал. 1, т. 1 - 3, Комисията за финансов надзор дава възможност на лицето да представи своите писмени обяснения и възражения в 3-дневен срок от получаването на писмото на Комисията за финансов надзор, с което лицето се уведомява за започване на производство по отнемане на правото да упражнява дейност.

(3) Преди да им бъде отнето правото за упражняване на дейност по ал. 1, т. 4, лицата имат право да се явят на изпит на първата насрочена дата за провеждане на изпит за придобиване на право да се упражнява дейност като брокер, съответно като инвестиционен консултант, след изтичане на двете години.

(4) В случаите на отнемане на правото да се упражнява дейността лицето може да кандидатства за придобиване на правото за упражняване на дейност като брокер или инвестиционен консултант не по-рано от 3 години от влизането в сила на решението по ал. 1, т. 1 - 3 и не по-рано от една година от влизането в сила на решението по ал. 1, т. 4 и 5.

(5) Решението по ал. 1 се мотивира писмено и може да се обжалва по отношение на неговата законосъобразност пред Върховния административен съд по реда на Закона за Върховния административен съд.

Чл. 17. (1) Брокерът или инвестиционният консултант, чието право да упражнява дейност е отнето, се отписва служебно от регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 6 ЗКФН. Съобщение за отписването се публикува в официалния бюлетин на Комисията за финансов надзор. Брокерът или инвестиционният консултант, както и лицата по чл. 14, ал. 3 и 4, с които имат сключен договор, се уведомяват незабавно за взетото решение.

(2) Брокерът или инвестиционният консултант е длъжен да върне сертификата в Комисията за финансов надзор в 3-дневен срок от узнаването за отнемане на правото за упражняване на дейност. Комисията за финансов надзор информира по подходящ начин обществеността за отнемане на правото за упражняване на дейност.

Г л а в а п е т а АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Чл. 18. (1) Лицата, които са извършили нарушения на наредбата, както и лицата, които са допуснали извършването на такива нарушения, се наказват съгласно чл. 221 ЗППЦК.

(2) Актовете за нарушенията се съставят от упълномощени от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Заявленията за допускане до изпит по чл. 4, ал. 1 и за признаване на придобита квалификация по чл. 5, ал. 1 трябва да бъдат попълнени на български език.

(2) Документите, които се изискват по реда на наредбата и които са издадени на език, различен от българския, трябва да бъдат преведени на български език и легализирани в съответствие с изискванията на действащото законодателство. При несъответствие между текстовете за верни се приемат данните в превода на български език.

§ 2. Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, може да изготви образци на декларации и други стандартизирани документи във връзка с прилагането на наредбата.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Издадените административни актове по прилагането на Наредбата за изискванията, на които трябва да отговарят физическите лица, които по договор непосредствено извършват сделки с ценни книжа и инвестиционни консултации относно ценни книжа, както и реда за придобиване и отнемане на правото да

упражняват такава дейност (ДВ, бр. 92 от 2000 г.) и сертификати за правото да се извършва дейност като брокер или инвестиционен консултант до влизането на тази наредба в сила запазват действието си.

§ 4. Наредбата се приема на основание § 16, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби във връзка с чл. 61 ЗППЦК.

§ 5. Комисията за финансов надзор дава указания по прилагането на наредбата.

За Председател:

(Д. Ранкова)